

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. HOVSZ SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KISS LÓRÁNT
KIADÓTULAJDOSOK: HOFFMANN ÉS KRISZTOFFL
KIRKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAK-UTCA 4.

Az első reménysugár

Debrecen, december 16.

Végre egy kevésbé megnyugtató hír: a franciák kiharcolták a román hadsereget Erdélynek ama részeiből, amelyek a demarkációs vonalon túl esnek. A felzaklatott magyar lelkek már-már lemondtak minden reményről. Már kezdünk nem hinni abban a biztatásban, hogy majd a békekonferencia határozza meg: meddig terjedjenek az új Magyarország határai és kétségbeesetten nézünk, hogyan elégítik ki új szomszédaink mohó étvágyukat a mi földünk, a mi jövőnk, a mi nemzeti létünk rovására.

Jelentős fontosságú ebben a zavaros, bizonytalan helyzetben, hogy az entente nem engedje meg a románoknak az erdélyi városok megszállását és kijelenti, hogy az impérium átvételére nincs joguk. Arra a fegyverszüneti szerződésre, amelyet a magyar népkormány Franchet de Esperay-vel megkötött, úgy tekinthetünk már, mint értéktelen papírdarabra, amelyet hiszen csehek, románok, szerbek lépten-nyomon lábbal tapostak, és rendelkezéseit olybá vették, mintha az rájuk nem vonatkoznék. Abban a sötétségben, amelyben a magyar nemzet tapogatózik, az első reménysugár ez az entente-intézkedés és feljogosít arra a várakozásra, hogy a békekonferencia másként fog dönteni, mint ahogyan új ellenségeink cselekszenek.

Ujraéled a bizodalomunk: talán mégsem szednek szét bennünket, talán elismerik erre a földre való évezredes jogunkat és azt a gazdasági szükségességet, amely ezt az országot természetes határain belül ezer esztendeig át fenn tartotta.

Nem is lehet ez másként. Nem csupán ennek az országnak: egész Európának kell az az új Magyarország, amely mai területén egyesíti magában a legdemokratikusabb alkotmánnyal az itt élő nemzeteket. Az ujonnan támadt imperiális bizonyára hiába nyújtogatja felénk csontos karjait. A békekonferencia nem fogja megengedni, hogy szétszedjenek és kiszolgáltassanak bennünket azoknak, akik történelmi jogokra hivatkozva nem akarják tudomásul venni és respektálni erre az országra való kétségbevonhatatlan történelmi jogunkat.

Azok az új államok, amelyek háborualatt: entente-barátságuk jutalmát abban keresték, hogy a mi testünket akarták szét tépni, talán most ráeszmélnék arra, hogy Magyarország mégsem az a haldokló oroszlan, akin mindenki rughat még egyet.

A franciák megtiltották a románoknak a demarkációs vonal átlépését

Vasárnap éjjel 3 órakor a román kormánybiztoság közbiztonsági osztálya főnökének, Pop C. István dr.-nak politikai titkára telefonon felhívta Vincze Sándort, a kolozsvári nemzeti tanács alelnökét és bejelentette neki, hogy román királysági reguláris csapatok utasítást kaptak a demarkációs vonal átlépésére és magyarországi és erdélyi városok megszállására, tehát kéri a magyar csapatok elvezénylését.

Vincze Sándor kijelentette, hogy a fegyverszüneti szerződés értelmében a magyar csapatoknak nemcsak joguk, de kötelességük tartani a demarkációs vonalat, ennél fogva a csapatok elvezénylése dolgában a magyar hadügyminisztériummal való előzetes tanácskozás után adhat választ. Kérte tehát, hogy legalább 24 óráig állítsa meg a román kormányzótanács a reguláris román királyi csapatokat.

Ma reggel 9 órakor Vincze Sándor ériintkezésbe lépett Böhm Vilmos hadügyi államtitkárral, aki a következőket közölte:

Vyx alezredes Stieflly magyar százados jelenlétében a következő utasítást adta a hozzá beosztott román őrnagynak, aki a román hadsereg összekötő tisztje:

Táviratozza meg a román hadsereg főparancsnokának, hogy a Marost ne lépje át. Berthelot tábornokkal még ma telefonon fogok beszélni. A magyar csapatok maradjanak a demarkációs vonalon.

Az államtitkár közölte, hogy ily körülmények között nem adhat más utasítást, mint hogy a magyar csapatok maradjanak a demarkációs vonalon.

A kormánybiztosnak arra a kérdésére, hogy a román gárdák jogosultak-e a megszállásra és a városok impériumának átvételére, Vyx alezredes közölte a magyar hadügyminisztériummal, hogy az ilyen gárdáknak nincs joguk a megszállásra, sem az impérium átvételére, mert a közigazgatás a fegyverszüneti szerződés értelmében mindenütt a magyar kormány kezében marad. Ennél fogva a demarkációs vonal átlépése sem a román királyi, sem más hadsereg nem lévén jogosult, a magyar katonák a demarkációs vonalon maradnak és védelmezni fogják a fiatal magyar köztársaságot és a népek önrendelkezési jogát, melyet Wilson hirdetett.

Időközben a román csapatok más oldal-

ról, más francia parancsnokság dészéről is azt az utasítást kapták, hogy ne lépjenek át a demarkációs vonalat, amire különben az északi folyamán már megtették az előkészületeket.

Az idegen csapatok inváziója

A hadügyminisztérium sajtóosztálya közli az ország területén álló idegen haderők helyzetéről:

Csehek: Tegnap délután a bazin-szenicei uton ismét visszavertünk egy cseh támadást, amely alkalommal a dérek szenci nemzetőrök ültették ki magukat. Egyébként a Morva és a Vág között a helyzet változatlan. Zsolna és Ruttka környékén álló cseh csapatok december 14-én megkezdték az előnyomulást a felső Vág völgyében. Vonaton csapatokat toltak előre Poprád felé és tovább keletre megszállták a vasúti órházakat egészen Káposztásfalváig. A Turóc völgyében is előnyomulóban vannak. Megszállták Kőrmöcsbányát és éléikkel Garamberzencét érték el.

Rómánok: Piski és Déva vidékére román megszálló csapatok érkeztek, melyek Branyicskánál három zászlóaljjal átlépték a demarkációs vonalat alkotó Marost. A Maros vidékét védő őrségeink felvették a harcot. Csapatunkat utasították, hogy a felesleges vérontást kerüljék és a fegyverszünet megszegési miatt óvást emeljenek.

Kassát megvédjék a csehek ellen

Miskolcraól és Ungvárról tüzérési megerősítés érkezett

Kassáról táviratozzák: Vasárnap reggel egy 250 fényi cseh osztag néhány tiszt vezetésével, egy ágyúval és 10 gépjeggyverrel megszállotta Poprád városát. A cseh csapatok parancsnoka ma táviratot küldött Kassa város hatóságához, melyben az iránt érdeklődik, lehetséges volna-e, hogy hétfőn reggel 8 órakor Kassa várost a csehek zavartalanul megszállják.

A városi tanács, a kassai nemzeti tanács és a katonatanács, és a munkástanács a hír vétele után együttes gyűlésre ültek össze, a melyen egyhangulag a legerélyesebben tiltakoztak Kassa megszállása ellen, annyival inkább, mert Kassa nem esik bele a demarkációs vonalba. A cseh csapatok parancsnokának távirati választ küldtek, melyben hangsúlyozzák, hogy a város megszállása felesleges vérontást eredményezne, mert a város vezetősége és volgársága erőszakos megszáll-

URANIA

URANIA

Ma, kedden
December 17

A detektív király

Detektív komédia 5 felvonásban.

Rezsényi: Max Mező.

Előadások 5-től 7-ig és 8-tól 10-ig.

APOLLO

Ma, kedden
December 17

Detektív dráma.

A SORS ÖKLE

4 felvonásban.

Főszereplő:
Garmez Castellieri.

Előadások 5-től 7-ig és 8-tól 10-ig.

lás esetén kénytelen volna legyveresen szembeszállani a csehekkel.

Délután a város közönsége nagygyűlést tartott, melyen kimondták, hogy *Kassa népe tiltakozik a cseh megszállás ellen* és ha a csehek mégis megkísérelnék a városba behatolni legyveresen fogják szembeszállani.

A városi tanács és a nemzeti tanács táviratban tett jelentést az esetről *Károlyi Mihály* miniszterelnöknek és utasítást kért. Mivel a késő éjszakáig semmiféle utasítást nem kaptak, elhatározták, hogy *védni fogják a várost*. A határozatot közölték a polgársággal, amely azt kitörő lelkesedéssel fogadta. A gyűlésen jelenvolt katonák kijelentették, hogy *akkor is ellenálltak volna a cseheknek*, ha a nemzeti tanács és a katonai és munkástanács másképp határozott volna. Mivel a kassai helyőrség gyenge volt, *Miskolcra* és *Ungvárról* kértek és kaptak segítséget. Ungvárról tüzérek és géppuska-osztagok, Miskolcra pedig tüzérek érkeztek. A katonaság megszállta a pályaudvart és Margittáig felszedte a sineket. A lakosság rendkívül izgatott, egyébként rend van.

A csehek Iglón

Iglóról táviratozzák: Ma délelőtt fél 10 órakor egy cseh-páncélvonat elfoglalta Igló pályaudvarát. Egy félórával később teljes vonat cseh katonaság érkezett. A várost még nem adták át. Kassa felé a közlekedés megakadt.

A tót köztársaság szikratávirata Wilsonhoz

Budapesti tudósítók táviratozza: A kelti tót köztársaság megbízásából *Hauvmann* Ervin volt főhadnagy, a budapesti tót követség titkára, megjelent *Vyx* francia alezredesnél és megkérte, hogy szikratáviró útján közölje a tót köztársaság kérését *Wilson* elnökkel. *Vyx* alezredes igen szívesen fogadta a küldöttet és megígérte, hogy azonnal továbbítja a táviratot, amely így szól:

Az önrendelkezési jog alapján megalakult független tót köztársaság üdvözlő az elnök urat abból az alkalomból, hogy Európa földjére lépett és kéri egyúttal jogainak elismerését.

Ugyancsak ma délelőtti *Bulissa* Károly dr. tót követ megjelent *Károlyi* miniszterelnöknel és kérte, hogy a magyar kormány ismerje el a tót köztársaság megalakulását. *Károlyi* megígérte, hogy a kérdéssel a ma esti minisztertanács feltétlenül foglalkozni fog.

Bulissa ezután *Jász* Oszkár miniszterhez ment el, kinek előszobájában véletlenül találkozott *Hodzsza* Milán cseh követtel. *Bulissa* és *Hodzsza*, akiknek érdekei nyilván ellentétesek, abban állapodtak meg, hogy ma délután hosszabb eszmecsereére találkozni fognak.

Fiume önálló köztársaság

Fiume, december 16. A fiumei olasz nemzeti tanács közölte az entente-hatalmakkal, hogy Fiume város, a kikötő és a város környéke önálló köztársasággá nyilvánította magát. A köztársaság elnöke *Antonio Grossich*.

A nevelőmunkások debreceni kamarájának középiskolai szakosztálya i. hó 18-án szerdán délelőtti 10 órakor a Kollegium kistanács termében folytatja a békés nevelésről megkezdett vitáját. Előtte fél 10 órakor választmányi ülés lesz. Jöjjen el minden nevelőmunkás!

Az első magyar admirális

Lucich Károly Debrecenben

A katonai kinevezések között most jelent meg *Lucich* Károly sorhajókapitányak magyar admirálissá történt kinevezése.

A népkormány ezzel a kinevezéssel közismert érdemeket jutalmazott. *Lucich* Károly mint a dunai flottilla parancsnoka éveken át őrködött az Aldunán és védte a magyar déli határt az ellenség támadásai ellen, amikor pedig a mi esztergomi átlépték a szerb határt, a *Lucich* Károly vezetésére bízott dunai flottilla döntően mozdította elő hadműveleteink sikerét. Ezek között a harcok között a vezérhajóján súlyos sebesülés érte.

Felgyógyulása után ah advezetőség más nehéz feladatok elé állította, a fiumei kerületi tengerészeti parancsnokság vezetésével bízta meg. Kis erővel védte a magyar tengerpartot a tuleróval szemben. Ebben a pozíciójában utóbb számos sikert ért el. Ő volt az, aki ismétlenül erőlyesen követelt a hadvezetőség-től nagyobb katonai haderőt Fiume megszállására, s amikor a hadvezetőség kívánságait nem teljesítette, a fiumei kormányzó útján a magyar kormányhoz tett jelentést Fiume katonai helyzetének szomorú sorsáról és támogatást kért. Erre az előterjesztésére kapta azt a parancsot, amelyhez annyi magyar könnyűfűződik és amely Fiume átadására vezetett s ezzel szűnt meg létezni a magyar tengerparti.

Az éppen nővére, *Csana* a *Józsefné* látogatására Debrecenbe érkezett magyar admirálissá a kinevezéséhez számosan üdvözölték.

Debrecen szemet kér a nagyszebeni román kormánytól

A románok megígérték a szénzállítást

Debrecen város tanácsának ma tartott ülésén érdekes bejelentés történt. A polgármesterhelyettes, *Csöka* Samu főjegyző közölte a tanácsal, hogy telefonon *érkezésbe lépett a Nagyszebenben székelő erdélyi román kormány* és arra kérte a nagyszebeni román kereskedelmi minisztert, tegye lehetővé, hogy Debrecen város a gázvilágítás biztosítására *naponta 3 vagon szemet kapjon a lupényi szénbányából*.

A polgármesterhelyettes bejelentése szerint a románok kereskedelmi minisztere kijelentette, hogy a *lupényi szénbányák felett ez időszereint még nem diszponálhat*, de kijelentés van rá, hogy ezek a szénbányák rövid időn belül az erdélyi román kormány rendelkezése alá kerülnek. Ebben az esetben *készséggel hajlandó lesz Debrecen város számára a napi 3 vagon szemet kiutalni* és arról is gondoskodni, hogy ez a 3 vagon szén el is jusson Debrecenbe.

A város gázvilágításának biztosítása és a mainál jobb ellátása szempontjából, mindenestre örvendetes lenne, ha a polgármesterhelyettesnek ez a bejelentése — amelyet a tanács egyébként tudomásul vett — tényé is válna; nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy *Lupényt is, mint a többi erdélyi várost, romániai sorkatonaság szállja meg* és ha az erdélyi román kormány abban a helyzetben lesz is, hogy ilyen körülmények között a szénbányák fölött diszponáljon, — a vasut-

igazgatás kérdésében mélyreható differenciák vannak a magyar kormány és a nagyszebeni román kormány között és ezek elintézése előtt aligha van kilátás arra, hogy a szemet Debrecenbe szállíthassák.

Károlyi egységes polgári pártot akar

A függetlenségi párt értekezlete

Budapesti tudósítók táviratozza:

A függetlenségi- és 48-as párt tegnap értekezletet tartott, melyen a párt új programját tárgyalták. A párt megbízta *Hock* János elnököt, hogy a miniszterelnök által elkészített programot írásba foglalja és a legközelebbi értekezlet elé terjessze.

Károlyi Mihály miniszterelnök szólt fel ezután és a következőket mondta:

— Szerintem az új programnak rövidnek kell lennie. Csupán az *általános alapelveket* kell lefektetni benne, hogy a többi polgári pártoknak módjukban álljon, hogy azt elfogadjassák. *En nagy súlyt helyeznek arra, hogy a polgári pártok lehetőleg tömörüljenek*. A világért sem akarnám erőszakolni az egyesülést, de azt tartom, hogy *közöttünk elvi ellentétek nincsenek*. A demokratikus adóreform a birtokreform és a béke kérdésében, a pacifizmus gondolatában ma az összes polgári pártok egy nézetben vannak. A keresztényszocialista párt elenére is polgári párt épp úgy, mint a kiscgazda párt. Felvetem a gondolatot: *nem volna-e lehetséges a tömörülés, nem volna-e helyes egy egységes polgári párt kialakítása*, amely egyesítene magában a várost és a falut, melynek keretei között senki sem akarja a programját a másikra ráerőszakolni. (Élénk helyeslés és tetszés.)

A miniszterelnök ezután utalt arra, hogy őt ennek a gondolatnak a felvetésére az a cél vezette, hogy a választásoknál elejét vegyék a város és a falu szembekerülésének és az esetleges osztály-, faji- vagy felekezeti küzdelmeknek. Különösen szükséges a tömörülés most, amikor a belső küzdelmek elfajulása végzetes veszedelembe dönthetné az országot.

Ami a *szociáldemokratapártot* illeti, *okvetlenül szükséges, hogy továbbra is képviselve legyen a kormányban*, mert a szociáldemokraták azok, akik új szociális felfogással telítik meg a polgári pártokat s a kormányban való részvételükkel biztosítják legjobban, hogy elveik megvalósuljanak.

Károlyi a kommunizmus ellen

A miniszterelnök beszédét általános nagy tetszéssel fogadták. Többek felszólalása után az értekezlet véget ért.

Károlyi Mihály miniszterelnök tegnap a ráckevei választókerület küldöttségének adott válaszában többek között ezeket mondta:

— *Pár hét múlva választások lesznek*. Az többség teljesen szabadon fog alakulni, mert a kormány nem érvényesíti befolyását. A választási küzdelemben elhangzanak majd olyan programok, melyek első pillanatra nagyon tetszetősek és mögöttük — elismerem — mely igazságok rejlenek, de nem valósulhatnak meg. *Nem egoisztikus célből ellenezzük a kommunisztikus elveket, hanem mert a jelenben megvalósíthatatlanok*. Előbb egy lassu nagy átalakulásnak kell megérlelődnie, csak azután jöhet az a nemzedék, mely arra érett.

A szocialisták és a kommunizmus tempója

A Magyar beavatott helyről a következőket jelentí a szociáldemokrata párt hangulatáról:

A szociáldemokrata pártban a *kommunizmus* megvalósítását illetőleg felmerült differencia nem a dolog érdemére és alapelveire, hanem csak a lehetőségére vonatkozik. A szociáldemokrata párt vezetőségének véleménye az, hogy ha a kommunizmust meg lehet valósítani, akkor keresztül kell yinni. A differencia csak abban áll, hogy azok, akik ellen a *Népszava* vasárnapi vezércikke szól, azon a véleményen vannak, hogy a kommunizmus márholnapra való keresztülvitele lehetséges, míg a szociáldemokrata párt vezetősége azt vallja, hogy az ország még nem érett meg ennek a változásnak a keresztülvitelére.

Ami a szociáldemokrata minisztereknek a kabinetből való esetleges kiválását illeti, ebben a kérdésben még semmiféle pozitív nincs és attól függ, hogy a munkástanács mikép fog dönteni a birtokreform kérdésében. Egyelőre úgy áll a helyzet, hogy *Kunfi távozásával lehet számolni, de Garami nem hagyja el a helyét.*

Wilson a békekötés alapelveiről

Az amerikai elnök fogadtatása az Elyséen

Páris, dec. 16. Wilson elnököt és feleségét az Elysée-palotába érkezésük alkalmával Poincaré elnök és neje fogadták, majd a díszterembe vezették, ahol 200 személyre volt terítve. Az asztalnál a két elnök egymás mellett foglalt helyet. A vendégek között voltak a kamara és a szenátus elnökei, a kormány összes tagjai, a volt külügyminiszterek, a szövetséges államok követői, a tábornagyok.

A díszteremben Poincaré elnök pohárköszöntőjére Wilson elnök nagy beszéddel válaszolt, többek közt ezeket mondta:

— Mindent igyekeztem megtenni, amint mondtam. Mindent, amit mondtunk, meg is tettünk, hogy kifejezzük az amerikai nép hűségét az ideálkhoz, hogy ezeket a gondolatokat tettekre váltsuk. Az Egyesült-Államok népe kezdettől fogva megértette, hogy *nem elég a háborút megnyernünk, hanem úgy kell győznünk, hogy a háború folytán felvetődött kérdések oly módon nyerjenek megoldást, hogy a világ békéjét és a föld népeinek és nemzetének szabadságát és boldogságát megvalósítsuk.* Különösen annak a szükségességéről vagyok meggyőződve, hogy a háború problémáinak végleges szabályozásánál olyan határozatokat kell életbeléptetnünk, amelyek nemcsak a terrorisztikus események és rablások elítélését jelentené, hanem mindenütt nyilvánvalóvá tenné azt, hogy *ilyen eseményeket nem merészelhet senki többé anélkül, hogy biztos ne lenne a büntetésről.*

Az elnök ezután arról a forró lelkesedésről emlékezett meg, melyet az Egyesült Államok katonái és tengerészei ebben a szabadságharcban tanúsítottak és kijelentette, hogy örülnek annak, hogy nekik is szerepük volt a szövetséges hadseregekkel együtt ezeknek az ideáloknak a megvalósításában.

Büszkék vagyunk arra, amit a közös ügy érdekében tettünk. Örömemre fog szolgálni, hogy a szövetségesek kormányfőiraival tanácskozásokat folytathatunk azokról az intézkedésekről, melyeknek eredménye az *állandó baráti viszony, valamint az állandó szabadság megvalósítása lesz az egész világ számára.*

Mackensent internálták

A vezértábornagy és katonái a békekötésig Főth községben maradnak

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A hadügyminiszterium ma délelőtt jelentést kapott, hogy Mackensen vezértábornagy vezérkarával és felszerelésével különvonaton a hétfői nap folyamán Budapestre érkezik. A hadügyminiszterium intézkedésére 200 főnyi karhatalmi kirendeltség Pogány József dr. kormánybiztos vezetésével megszállta a ferencvárosi pályaudvart. Gerő őrnagy katonai gépkocsin éppen akkor érkezett oda, amikor a német különvonat beült a pályaudvarra.

Az őrnagy intézkedésére lekapcsolták a különvonat mozdonyát. Két polgári ruhába öltözött magasrangú német tiszti, akik Budapestben mint összekötő tisztek voltak beosztva, jelentkezett Mackensennél, tudatva, hogy a magyar kormány a fegyverszüneti szerződés rendelkezései értelmében a francia katonai parancsnokság követelésére a tábornagyot hadseregével együtt internálni akarja és az internálás módozatainak tisztázása végett várják a tábornagyot a miniszterelnökségen. Mackensen előbb ellenkezni próbált és kijelentette, hogy nem veti alá magát ennek az intézkedésnek. Ekkor azonban Gerő őrnagy tekereste a tábornagyot és közölte vele, hogy *tíz percnyi gondolkodási időt ad; kéri, hogy ezalatt határozza el magát arra, hogy az itt várakozó automobilon elmenjen vele a miniszterelnökségre, különben kénytelen lesz erőszakot alkalmazni.* Erre az őrnagy eltávozott.

Tíz perc múlva visszament Gerő őrnagy a szalonkocsiba. Ekkor Mackensen már teljes tábori díszben, karddal az oldalán várakozott reá. Röviden közölte vele, hogy *rendelkezésére áll és vele tart.* Néhány perc múlva Mackensen és két szárnysegédje követte Gerő őrnagyot. Két katonai automobilon ültek, a miniszterelnökhöz mentek.

Károlyi Mihály miniszterelnök hosszasan tárgyalt Mackensennel. A kormány elrendelte, hogy Mackensent és törzskarának tagjait a mai naptól kezdve internálják. Mackensent és a tiszteket a Pest közelében levő Főth községben helyezték el, ahova délután 4 órakor vitték ki őket. Mackensent és vezérkarát Károlyi László gróf kastélyában szállásolták el. A német legénység gyalog ment ki Főthra, ahol parasztházakban helyezték el őket.

E tudósításunkat részben módosítja a féléhivatalos „Politikai Hirdető”-nak az éjjel megjelent következő kommunikéje:

A magyar kormány és Mackensen tábornagy között a fegyverszüneti feltételek magyarázata tekintetében nézeteltérések merültek föl. A magyar kormány a Franchet d'Espéray tábornokkal kötött feltételeknek megfelelőleg Mackensentől azt kívánta, hogy hadserege tegye le a fegyvert. Ezzel szemben a tábornagy Spaaból eredő utólagos értesülés alapján arra hivatkozott, hogy reá a nyugaton kötött fegyverszüneti feltételek az irányadók, ezeknek értelmében pedig neki és hadseregének nem kell a fegyvert letennie. A magyar kormány felhívására Mackensen tábornagy ma délelőtt Budapestre érkezett. A pályaudvaron tudomására hozták, hogy Károlyi miniszterelnök tárgyalni kíván vele. A miniszterelnök és Mackensen a képviselőház

miniszterelnöki szobájában Böhm Vilmos államtitkár jelenlétében találkozott egymással. Károlyi felkérte a tábornagyot, hogy rendelkezje el egész hadseregének a fegyverletételt, a fegyverszüneti feltételeknek megfelelően. Mackensen előbb szabadkozott, majd teljesítette Károlyi kívánságát, de csak azzal a feltétellel, hogy ezt a német kormány is utólagosan jóvá fogja hagyni. Mackensen ma elrendelte egész hadseregének fegyverletételt, ő maga pedig vezérkarával együtt Főthon szállásolta el magát, kijelentvén, hogy ő utólagosan kívánja elhagyni Magyarországot, miután már minden német tiszt és katona haza utazott.

Szervezkedési mozgalmak

A függetlenségi párt gyűlései

Vasárnap két gyűlést tartott a függetlenségi és 48-as párt. Délelőtt a homokkerti Ref. Olvasókörben szép számú hallgatóság előtt Bacsó Dezső dr. pártelnök lelkesítő szavakkal nyitotta meg a gyűlést. Lencz Géza dr. hatalmas beszédben rajzolta meg a pártunk multbeli győztes működését, míg Nagy József a párt programját olvasta fel s magyarázta meg, végül Bacsó Dezső dr. zárta be az emelkedett hangulatu összejövetelt.

A Csapó-kerti Függetlenségi körben délután tartott gyűlés, melyet hosszabb beszéddel Szabó Ferenc dr. körülnök nyitott meg. Utánna Jakobovits József dr. tartott lelkesítő beszédet, a rendtartás, komoly munkára híván fel a nagyszámú hallgatóságot Nagy József a párt fokozódott fontosságát vázolta, mely után Szabó Ferenc dr. zárta be a gyűlést. Mindkét gyűlésen a párt szervezőbizottságának több tagja is jelen volt, s mindkét gyűlésen élénk érdeklődés nyilvánult a párt legközelebb tartandó nagygyűlése iránt.

A Köztársasági Párt a Varga-kertben

A Varga-kertben vasárnap délután a debreceni köztársasági párt propaganda-gyűlést tartott a Schláger Gyula vendéglőjében. Barcza Andor párttitkár hosszabb beszéd keretében ismertette a párt célját és programját, melyhez a jelenlévők közül többen hozzászóltak s a titkártól több irányban felvilágosítást kértek. Az elhangzott beszédek után megalakítottak egy kisebb bizottságot, melynek sürgős kötelességévé tette a gyűlés, hogy a köztársasági párt vargakerti szervezetének megalakítását, az ottani lakosok legteljesebb részvételével, előkészítse, úgy hogy az alakuló gyűlést lehetőleg dec. 22-én megtarthassák. Ezen a gyűlésen fogják a vargakertiek megválasztani azt a 30 tagú bizottságot, mely őket a debreceni köztársasági pártban a nagy tanácsban képviselni fogja. A bizottság tagjai lettek: Merzsák Gyula, Rádai József, Bör József, Schláger Gyula, Sárándi Bálint, Császár Sámuel, Kelemen Géza. Az aláírási ívek Schláger Gyulánál lettek elhelyezve, hol a szervezet ideiglenes helyisége van és ahol mindenki beiratkozhatik és felvilágosítást kaphat.

— A zálogházak forgalmának korlátozása. A kereskedelmi miniszter rendeletet küldött Debrecen város tanácsának, amelyben elrendeli, hogy a zálogházak ezentúl ruhásművekre és cipőkre nem adhatnak zálogkölesont és amennyiben ilyen tárgyakat még is elfogadnak, ezzel kihágást követnek el. A tanács mai ülésén ezt tudomásul vette és a rendeletet közli a debreceni zálogházakkal.

A német kormány valódi hatalmat követel.

Liebknechték megzavarták a szociálisták népgyűlését — Vörös gárdát és szociálista világköztársaságot követelnek

Berlin, dec. 16. A nemzeti néppárt, a német demokrata párt és a szociáldemokrata párt vasárnap számos politikai népgyűlést hívott össze. A szociálisták öt más gyűlést kivül három nagy népgyűlést tartottak a Basch-cirkuszban, a Palles-színházban és a Hofjäger-vendéglőben. Ezekben a gyűléseken Ebert kancellár, Scheidemann és Landsberg beszéltek. Ebert a következőket mondta:

— Németország gazdasági és politikai helyzete rendkívül komoly. Az esztelenül túlhajtott követelések veszélyeztetik a gazdasági életet. Nem szabad megengedni, hogy Németország fejlett iparát ez az örület tönkretegyje. A kormány ne legyen ötödik kerék a kocsiban, hanem legyen meg a hatalma, hogy intézkedéseit keresztülvigye. Ezek alkották meg az új népszövetséget, melynek feladata, hogy a nemzetgyűlést biztosítsa. A kormány a leghatározottabban tiltakozik Hoffmann Adolf porosz miniszter azon kijelentései ellen, melyek a nemzetgyűlés ellen irányulnak, mert ezzel áll vagy dől meg a szociáldemokraták helyzete a kormányban. A nemzetgyűlés összehívásának idejét a jogok megvédése nélkül négy héttel korábbra lehet megállapítani.

— A világuralomra való törekvés volt a gondunk. Ezentúl nem tűrünk semmiféle önkényuralmat, bárki akarná is gyakorolni. Mivel előbb helyeztük rá német népállamot az egész nemzet akarátának szilárd alapjára, annál előbb lesz a német forradalom erős és egészséges. A győzedelmes proletáriátus nem törekszik osztályuralomra, hanem politikailag és jogilag legyőzve a régi osztályuralmat, az egyenlőséget állítja helyébe. A demokrácia tartós garanciája az önkényuralom végleges leveretésének. A lakosság, önkényesség meg a szabadság és a demokrácia nagy művét és akkor a német népköztársaság boldog jövőnek néz elébe.

E szavaknál félbeszakították a szónokot, mert a képviselőház előtt tüntető tömegnek, mely a Spartacus-csoport híveiből állott, egy küldöttsége jelent meg a teremben és közölte a népgyűléssel a munkásság követelését.

250.000 munkás nevében követelik az egységes szociálista köztársaságot és az egész hatalomnak átadását a munkás- és katonatanács kezébe. A központi tanács végrehajtó tanácsa legyen a törvényhozó és végrehajtó hatalom legfőbb orgánuma, amely kinevezheti és elmozdíthatja a birodalmi hatóságokat. Követelik továbbá Ebert és Haase népbiztosok elmozdítását. (Nagy lármák és püf! kiáltások). Követelik a forradalom védelmére szolgáló intézkedések erőteljes végrehajtását, az ellenforradalom lefegyverezését és a vörös gárda felállítását, végül követelik, hogy a világproletáriátust szólítsák fel a szociálista világköztársaság felállítására.

A követelések felolvasása nagy lármák mellett történt.

(A gyűlés és a tüntetés befejezéséről lapunk zártáig nem kaptunk tudósítást).

Hollandia távozásra sűrgeli a volt német császárt

Hága, dec. 16. Az amsterdami *Telegraf* jelentése szerint a holland kormány felszólította a volt német császárt, hogy önként hagyja el Németország területét. Az excsászár visszautasította a felszólítást.

Az angol kormány a munkás- és katonatanácsok ellen

Rotterdam, dec. 16. A *Daily Mail* jelenti: Az angol kormány megtiltotta a semleges zónában a munkás- és katonatanács alakítását és kijelentette, hogy ellenkező esetben megszállja az illető területeket, mert a bolsevizmust távol kell tartani a szövetséges országaitól. A parancsnokoknak a kormány megtiltotta, hogy a munkás- és katonatanácsok képviselőivel szövegbeszélgetésben álljanak.

A gárdisták nem esküsznek a nemzetgyűlés összehívására

Berlin, dec. 16. A gárdatestőrök a munkás- és katonatanácsok megalakítása után megtagadták az új államformára való eskü felvételét mindaddig, míg a nemzetgyűlés nem hozta meg határozatát.

Az antente Ausztria Németországhoz csatlakozása ellen

Bécs, december 16. Berlinből jelentik: Itteni diplomáciai körök egyhangzó véleményére szerint nemcsak Franciaország és Anglia, hanem Amerika is szembeszállt az ausztriai törekvéssel, hogy Német-Ausztria a német köztársasághoz csatlakozzék. Wilson sokáig határozott, míg végre elhatározta, hogy Anglia és Franciaország álláspontjára helyezkedik ebben a kérdésben és Ausztria csatlakozását a maga részéről is megakadályozza.

Wilson igazságot ígér a németeknek és az irlendeknek

Gen, dec. 16. A *Humanité* és a *Matin* utalnak arra, hogy Wilson elnök Amerika 20 milliónyi német és 6 milliónyi ír lakosságának megígérte, hogy a németekkel és az irlendekkel szemben teljesen az igazság mértéke szerint fog eljárni.

A tanítókat előléptetik a VIII—XI. fizetési osztályokba

Új néptörvény a tanítók fizetésrendezéséről

Budapesti tudósítók téviratozza:

A kormány új néptörvényt léptetett életben a népiskolai tanítók, tanítónők és óvónők illetményeiről.

A néptörvény első szakasza kimondja, hogy az állami elemi népiskolai tanítók, tanítónők, továbbá a kisebb képesítésű gazdasági szaktanítók és szaktanítónők az állami tisztviselőkre érvényes VIII—IX., az állami kisdédvónók pedig a X—XI. fizetési osztályokba soroztatnak be.

Az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők 20 százalékban a VIII., 30 százalékban a IX., 30 százalékban a X. és százalékban a XI. fizetési osztályba, az óvónők 50 százalékban a X. és 50 százalékban a XI. fizetési osztályba jutnak.

Az elemi népiskolai tanítók és tanítónők 1200 koronás és az óvónők 1100 koronás kezdő fizetése a fentiekhez képest megszűnnek, a most ezekben a fizetési osztályokban

levők azonnal a XI. fizetési osztályba nevezendők ki.

A fizetéskiegészítési államsegély szempontjából a nem állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők és óvónők ugyanolyan mérvben és ugyanolyan elvek szerint léptetendők elő, mint az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők, létszámuk felhár ugyanolyan arány szerint osztandó be ugyanazon fizetési osztályokba, amint azt a törvény az állami elemi népiskolai tanítók, tanítónők és óvónők részére megállapítja.

A nagyobb fizetés 1918. július 1-től kezdődőleg, a háborús segélyek és ruhasegélyek pedig az egész 1918. évre visszamenőleg kiszolgáltatandók.

HIREK

— Meggyilkolták a portugál köztársaság elnökét. Lisszabonból téviratozzák: A Reuter ügynökség jelenti, hogy a portugál köztársaság elnökét meggyilkolták.

Lisszabon, december 16. Az elnököt három golyó ölte meg. Briti Camachot, a royalista párt vezérét őrizet alá helyezték.

Az egyetem a DMKE épületét kéri a városától. A városi tanács mai ülésén előterjesztette Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok, hogy Kenéz Gyula dr. egyetemi tanár az orvosi fakultás céljaira a DMKE épületét kéri, mert a nagyerdei épületek klinikai célokra szolgálnak, a theoretikus előadásokra szolgáló épület pedig még nincsen kész. — Ez esetben januárban már megkezdődhetnének az orvosi fakultás az előadások, ami annál fontosabb, mert a politikai helyzet miatt a kolozsvári egyetem sorsa rendkívül bizonytalan. A tanács úgy határozott, hogy sürgősen megteszi a belügyminiszteriumban a szükséges lépéseket a város és a DMKE közötti és még függőben levő jogviszony tisztázása érdekében és ezzel kapcsolatban intézkedni fog, hogy az egyetem kérése teljesíthető.

— Harc a magyarok és románok között. Araúról téviratozzák: Dévától délre, Branyskánál magyar és román csapatok között összecsapás volt, amelyben 3 magyar és 10 román katona meghalt. A román kormányzóság hadügyminiszterének felhívása folytán Varjassy Lajos dr. aradi kormánybiztos érintkezésbe lépett Böhm Vilmos hadügyi államtitkárral, aki szigorú vizsgálat megindítását ígérte meg, mert az az álláspontja, hogy egy esetleges vére sem szabad folyni. Böhm államtitkár egyúttal annak a kívánságának is kifejezést adott, hogy a románoknak is mindent meg kell tenniük, hogy a demarkációs vonalat át ne lépjék.

— Átszervezték a népjóléti — és a lakáshivatalt. A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén Tóth Emil dr. tanácsnok előterjesztést tett a népjóléti hivatal, a lakáshivatal, valamint a hatósági munkaközvetítő hivatal átszervezéséről és állandósításáról. A lakáshivatal az előterjesztés értelmében ezentúl a népjóléti hivatal külön szerveként fog működni. A két hivatal együttes igazgatója Pethő Pál dr. kormánybiztoshelyettes lesz, helyettese pedig Biró Jenő fogalmazó. Ebbe a hivatalba osztották be Joó István dr. városi fogalmazót. A hatósági munkaközvetítő hivatal vezetőjét, Szepessy Albertet, a tanács ebben az állásában állandósította és kimondta, hogy a három hivatal többi alkalmazottai egy évi próbaidő után véglegesíteni fognak. Bejelentette Tóth dr. tanácsnok azt is, hogy a három hivatal fentartási költségei évi 150.000 koronával terhelik meg a város költségvetését, mert a népjóléti hivatal és

a lakáshivatal munkaközvetítő emésztendő állandósított közö és köhatóságát létszámát

— A nyomozás len ismeret megindító len igazgatóság és Huss Rich a nyomozási állam

— Det

Csűrös

nak a hét

újjáról.

A tárgyal

tási tanfo

rezte, hog

készítve,

tanszerekr

delkezés

közbejött

galanná vá

ei kellett

hők elmul

háztartási

szítésére a

Mariska f

sából. A k

gy megsz

foku iskola

tanács rés

ellátott elő

lamtitkárra

A közoktat

zások fogr

jövő sorsá

tossága les

mert hisze

hamosan m

művelés al

cen felirata

hirtokosain

gy gazdasá

legelsők kö

Erre nézve

tett. A kor

mésztesen

tanügyi ké

nézve a m

dásra jut.

— Ru

felruházás

Debrecenre

beszolgált

plakátok ir

lisztirodák

ezen a hét

tart. E há

ruhanemű

jelölt háro

Azoknak,

sebb ruhan

van, akik t

telemek, a

A bejelent

nemüekkel

vell leadni.

A váro

sz. rende

sára a ruh

való kötele

területére

hadügymin

leszerelt k

vetelik. Az

dapesti sz

vidéki kat

sen lehet

biró leszer

bázis célj

céltaian. A

katonák fel

gyűjtött ké

benyújtott

a lakáshivatal költségei évi 100,000 koronát, a munkaközvetítői pedig évi 50,000 koronát emésztenek fel. A tanács az átszervezésre és állandósításra, valamint a költségekre vonatkozó és kormányrendeleteken, valamint helyhatósági szabályrendeleten alapuló előterjesztést elfogadta.

— **A Huss-ügyben befejezték a rendőri nyomozást.** Huss Richárd egyetemi tanár ellen ismeretes kijelentése miatt tudvalevőleg megindították a büntető eljárást felekezet elleni izgatás vétsége miatt. A debreceni rendőrség büntügyi osztálya, amely a vizsgálatot Huss Richárd ellen folytatta, ma befejezte a nyomozást és az íratókat áttette a debreceni államügyészséghez.

— **Debreceni gazdasági közéleti iskola.** Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnak a hétfői tanácsülésen beszámolt fővárosi utjáról. A földművelésügyi minisztériumban tárgyalt a Debrecenben tervbe vett szaktársi tanfolyamról. Ott azt az értesítést szerezte, hogy a tanfolyam már teljesen elő volt készítve, az előadói tanárnok megbízva, a tanszereknek Váradról ideszállítására a rendelkezés kiadva, mikor a spanyoljárvány közbejött és a közlekedési viszonyok bizonytalanná válása miatt a tanfolyam létesítését el kellett halasztani. Mivel azonban ezek a hők elmúlnak, előreláthatólag a tavasszal, a háztartási tanfolyam meg fog nyílni. Előkészítésére annak idején Baróthiné Stegmüller Mariska fog lejönni a minisztérium megbízásából. A kultuszminisztériumban sok egyéb ügy megszüretése mellett a gazdasági közéleti iskola tárgyában, melyre nézve a városi tanács részletes, statisztikai kimutatásokkal ellátott előterjesztést tett, Imre Sándor államtitkárral folytatott tüzetes megbeszélést. A közoktatásügy egész területén nagy változások fognak beállni. A nemzet várható jövő sorsára való tekintettel igen nagy fontossága lesz a gazdasági szakoktatásnak, mert hiszen országos érdek lesz, hogy a rohamosan megszoruló kisbirtokok szakszerű művelés alatt legyenek. Éppen ezért Debrecen felirata, mely éppen a kisbirtokok leendő birtokosainak szakszerű nevelését célozza az új gazdasági középfajú iskola létesítésével, a legelső között fog kedvező elintézés nyerni. Erre nézve az államtitkár határozott ígéretet tett. A kormány válaszában leérkezése természetesen csak akkorára várható, mikor a tanügyi kérdésekben teendő intézkedésekre nézve a minisztérium végleges megállapodásra jut.

— **Ruharekvirálás.** A hazatérő katonák felruházására a népköztársaság kormánya Debrecenre is elrendelte a ruhaneműeknek beszoállítását. A beszoállítás rendjét a plakátok írják elő. A bejelentési lapokat a lisztirodák osztják. A beszoállítás 3 napig, ezen a héten kedden, szerdán és csütörtökön tart. E három nap alatt mindenkinek, akinek ruhaneműt és cipőt kell beszoállítani, a kijelölt három ovodában azokat át is kell adni. Azoknak, akiknek csak 5, vagy ötnél kevesebb ruhaneműjük és cipőjük vagy eszíműjük van, akik tehát ruhát beszoállítani nem kötelesek, a bejelentő lapot vissza adni nem kell. A bejelentő lapokat a beszoállítandó ruhaneműekkel együtt a kijelölt három ovodában kell leadni.

A város közlemezési ügyosztálya közli a magyar belügyminiszter 150564—1918. IV. sz. rendeletével a hazatérő katonák felruházására a ruházati cikkeknek a lakosság által való kötelező beszoállítására az egész ország területére kiterjesztett. Ezzel szemben a hadügyminisztériumban naponként jelentkeznek leszerelt katonák, akik a felruházásukat követelik. Az összegyűlt rusaneműk még a budapesti szükségletet sem tudják fedezni, a vidéki katonák ellátása e készletekből teljesen lehetetlen. Ezennel felhívjuk az igényel bíró leszerelt katonák figyelmét, hogy felruházás céljából a budapesti felutazás teljesen céltalan. Az igényel bíró helybeli leszerelő katonák felruházását az itt helyben összegyűjtött készletből fogjuk majd eszközölni a benyújtott igénybejelentő lapok alapján.

— **A Csonkai-kör felolvasó ülése.** A Csonkai-kör december havában is tart felolvasó ülést. Ez alkalommal Mitrovics Gyula dr. irodalomtörténeti tanulmányt, Nagy Zsigmond dr. és Kuthi Sándor dr. műfordításokat, Vályi Nagy Géza eredeti költeményeket fog bemutatni. A felolvasó ülésre a meghívók a napokban mennek szét.

— **Felemelk a dohány árát.** Értésülésünk szerint a pénzügyminiszter legközelebbi rendeletet ad ki, amelyben a dohány, szivar és cigaretta árának 35 százalékkal való felemelését rendeli el. A dohányneműk új rára vonatkozó rendelet hír szerint már december 21-én életbelép.

— **Öngyilkos budapesti nagykereskedő.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Vasárnap délután a rákoskeresztúri izraelita temetőben a felesége sírján föbelötte magát Goldberger Dezső 31 éves budapesti nagykereskedő, tartalékos főhadnagy. Amikor rátaláltak, vértócsában, eszméletlenül feküdt és néhány órával később a katonai kórházban, ahová beszoállították, meghalt. Azért lett öngyilkos, mert öt év alatt két feleségét temette el. Az öngyilkos a Nagykorona-utca 7. szám alatt levő Goldberger és Neustadt kézműáru cégnek tulajdonosa volt, előkelő, vagyonos lipótvárosi nagykereskedő. Hat évvel ezelőtt nősült meg először 25 éves korában.

— **Mikszáth Almanachja 1919. évre megjelent és kapható** Aczél modern antiquáriumban.

— **Teapótló a közalkalmazottaknak.** A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli tagjaival, hogy a csoportban rumos teapótlót, igen kitűnő citrompótlót és vaniliát lehet kapni korlátlan mennyiségben a jelentkezés sorrendjében. Egyben közöljük azt is, hogy 10 mázsa árpagyöngyünk érkezett, melynek kiosztását a jelentkezés sorrendjében mai napon megkezdték. Felhívja a csoport a testületi megbízott urakat, hogy a szükségleteket sziveskedjenek összeírni és ezen árakat egy tömegben elvinni, miáltal a nagy munkán könnyítenek. Azon tagokat, akik a csoportnál almára előjegyzést eszközöltek, értesítjük, hogy a szállító cég a közbejött szállítási nehézségek miatt az alma szállítását nem vállalta és így az almát nem fogjuk meghozni.

Bleyer Adolf és neje szül. **Schvarcz Adél** a legnagyobb bűjda'omtól porig suitva, úgy maguk, mint szeretett leányuk: **Heimann Dezsőné** szül. **Bleyer Sári**, özv. **Spitzer Antalné** szül. **Bleyer Margit** s a kiterjedt rokonság nevében, mélyen megrendült szívvel jelentik, hogy hőn szeretett leányuk

BLEYER MÁRTA

élete virágjában, a 22-ik évében a kérlelhetetlen járvány áldozata lett. Isten akaratában megnyugszunk, csak azért könyörgünk hozzá, fordítsa el már tőlünk a gyászt s adjon időt és nyugalmat, hogy az ő beláthatatlan akaratába beletörődhessünk.

Isten adjon néki örök nyugodalmat, valamennyiünknek pedig boldogabb jövőt.

A megholdogult földi maradványait f. hó 17-én délután 2 órakor fogjuk a Péterfia-u 6. sz. alatti gyászházból az anyaföldnek átadni.

Bleyer Adolf és neje szül. **Schvarcz Adél** szülei. **Heimann Dezsőné** szül. **Bleyer Sári**, özv. **Spitzer Antalné** szül. **Bleyer Margit** testvérei, **Heimann Dezső** sógora, **Heimann Ferkó** unokaöccse. Özv. **Schvarcz Ferencné** nagyanyja, Nagybátyjai, nagynénjei, rokonai és ismerősei.

Csendes részvét kéreltik.

— **A postai csomagforgalom korlátozásának enyhítése.** A magyad posta- és távirada vezérigazgatóság megengedte, hogy folyó évi december 16-ától kezdve a postahivatalok egy feladótól naponta három csomagot vehessenek fel. Eddig egy feladó naponta csupán egy csomagot adhatott fel.

— **Paderewski Párisban.** Párisból táviratozzák: Wilson elnök kíséretében van többek között **Paderewski**, a híres lengyel zenei művész is, aki Amerikában a lengyelek érdekében működött.

— **Karácsonyfadiszek** nagyban és kicsinyben óriási választékban kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyv és papirkereskedésében, Debrecen, Piac-utca 34.

— **A paprika ára.** A minap közölte a közlemezési ügyosztály apaprikára vonatkozó újabb megállapított árakat, tájékozással értesíti úgy a kereskedőket, mint a közönséget, hogy ezek az árak csak a termelőnél tárolói idei termésre vonatkoznak. Míg a Haditermény bizománysainál és a kereskedőknél levő készletek még a régi árban árusíthatók.

— **Mikszáth Almanachja 1919. évre** megjelent és kapható Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyv és papirkereskedésében, Piac-utca 34.

— **A hajdúvármegyei tankerületi tanszék** emöksége tudatja a tagokkal, hogy a f. hó 20-ára hirdetett gyűlés, a hadügyminiszter távirata alapján elmaradt.

— **Előjegyzési naptár 1919-re** kapható Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyv és papirkereskedésében Debrecen, Piac-utca 34.

— **A rum kiosztása.** A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli: A közalkalmazottak beszerzési csoportjai központjának 152370—1918. számú rendelete szerint a csoport részére kiutalt rum mennyiségnek szállítási biztonságáért s így a csoport tagjai részére való szétosztásáért sem a pénzügyminisztérium, sem pedig a csoportok központja felelősséget nem vállal, sőt azt a határozott kijelentést tette, hogy a kiutalt rumot csak a beszerzési csoport tagjai személyes felelősségére hajlandó rendelkezésre bocsátani. Minthogy maga a csoport sem vállalhat ily körülmények között felelősséget a rum zavartalan megékezéséért, felkéri tagjait, kik a rum befizetésére befizetéseket eszközöltek, hogy folyó hó 12-én déli 12 óráig nyilatkozzanak abban az irányban, hogy hajlandók-e a már befizetett pénzösszeg esetleges elvesztése mellett a rum készletre igényeiket fenn tartani. Amennyiben a fent jelzett időpontig a csoport tagjai közül bárki is igényét fenn nem tartaná, jelentkeznie a csoport irodájában (pénzügyigazgatóság földszint 13.), ahol befizetési jegyeik ellenében a befizetett pénzösszeg részükre vissza fog utaltatni. Amennyiben pedig fent jelzett időpontig a tagok a pénz visszautalása végett nem jelentkeznek, hozzájárultaknak fognak tekinteni arra érve, hogy részükre a rum megrendeltessék. Ebben az esetben a netáni káros következmények esetén a csoporttal szemben igényeiket nem érvényesíthetik.

Nyilatkozat. A debreceni szintársulat nevében és megbízásából a Debreceni Független Újság-nak „Megalakul a debreceni színésztanács” című cikkére vonatkozóan kijelentjük: Az országos színészmozgalmában természetesen a debreceni szintársulat tagjai is részt vesznek, azonban nem mint külön debreceni szervezet. A színésztanács munkája — ha ugyan megalakul itt Debrecenben, kizárólag a társulat jóléti érdekeit lenne hivatva képviselve, saját szűk körén belül — továbbá a színpadi munka művészi ellenőrzése volna hivatása. A konzorciumi eszme már felvetődött — maga az igazgató ajánlotta fel a társulatnak — de ezt a társulat a leghatározottabban visszautasította már annak idején. Álláspontunk ma is ugyanaz. A fizetésrendezést Heltai igazgató önszántó nagy részével, kiknek 10,000 koronán alóli fiából már elintézte a szezon elején a társulat

zetésük volt. A két színház működése akadálytalanul folyik, mert sikerült a hazatért katonaszínészekből a hiányokat pótolni. Az agitációs alap gyűjtésére Helai igazgató kérelmekre készséggel adta beleegyezését ahhoz, hogy néhány délutáni előadást tart az alap létesítésére. A Debreceni Független Újság ama híreről, hogy itt megalakul a színész-tanács — tudomásunk nincs — továbbá megállapítjuk, hogy nem 49. hanem 68. tagja van a debreceni színháznak és végül az igazgató és társulat között úgy a múltban, mint a jelen időben nem volt és nincs is semmiféle ellentét. Remete Géza, László Gyula.

— **Karácsonyi és újévi képeslapok és kalendáriumok** nagy választékban kaphatók Aczél antiquáriumban. Vízonteladónak ár- engedmény.

— **A „Hangya” szövetkezet** szervező bizottsága ezúton értesíti a közönséget, hogy tekintettel a nagyszámu jelentkezőkre, a beiratás idejét meghosszabbítják 1918 december 31-ig. Beiratási helyek: Gazdasági Egyesületnél (Piac-u. 61. I. em.) a gazdák és földmunkások részére. — Csapó-u. 1. sz. Blattner József ügyesnél bárki és Bakó Béla tanítónál Csapó-utcai iskola.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

KEDD: Kőszivű ember fia. B) bérlet.
SZERDA: Kőszivű ember fia. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Kőszivű ember fia (II.) A) bérlet.
PÉNTEK: Kőszivű ember fia. B) bérlet.
SZOMBAT: Kőszivű ember fia. C) bérlet.
Délután: Szabin nők elrablása, vígjáték.
VASÁRNAP: Este: Kőszivű ember fia (II.)
Délután: Hejehuja báró, operett.

Vigszínház

KEDD: Kőrystalány.
SZERDA: Kőrystalány.
CSÜTÖRTÖK: Kőrystalány.
PÉNTEK: Kőrystalány.
SZOMBAT: Délután: Nebántvirág, operett.
Este: Kőrystalány.
VASÁRNAP: Délután: Szabin nők elrablása.
Este: Kőrystalány.

Kőrystalány. (Faragó Jenő és Komjáthy Károly operettje.) Kivételesen olyan operett, amelynek a librettója sokkal jobb a zenénél, ami azért érdekes, mert évek óta éppen a megfordítottját szoktuk meg. A zeneszerző vigoperai velleitásokkal kacérkodik és mer nem bírja invencióval, a muzsikája unalmassá válik, amit a szövegről, — leszámítva a kevés limonádét — nem lehet elmondani. Az előadás a jobbak közé tartozott. Honthy Hanna finom, gracióz és kedves volt, szépen énekelt, Seregh Marcsa élénken, frissen játszott és ügyes, temperamentumos tánciért igen sok tapsot kapott, Káldor Dezső minden színészi jótulajdonosságával kreálta szerepét, Várnai László ötletesen, kacagtatóan bohóskodott és jó volt Varga Simon is. A kórus ma is rettenetes, a zenekar ugrádozó és határozatlan volt, ellenben a rendezés kifogástalan volt. A közönség az operettet szívesen fogadta, sokat és hálásan tapsolt és ujjaztatott.

A színházi iroda hírei. A szezon nagy-szerű operett újdonsága, a Kőrystalány ma és a hét minden napján színpadra kerül a Vigszínházban. — **Kőszivű ember fia.** A Csokonai színházban ma B) bérletben a Kőszivű ember fia színmű első része kerül színpadra. A második rész-csütörtökön kerül bemutatásra a Csokonai színházban A) bérletben.

A sors ökle rendkívül érdekes detektívdráma 4 felvonásban, melynek főszerepét Canter Cartellieri játsza meglepő bravurral. Ma utoljára az Apollóban.

A detektív király öt felvonásos detektívkomédia nagy tetszést aratott a tegnapi bemutatón, ma utoljára van az Uránia műsorán.

Debreczen város polgármesterétől.

805/1918. eln.

Hirdetmény.

Debreczen város házipénztára által kezelt utadóalap pénztár 1917. évről szerkesztett zárszámadása az 1890 évi I. t. c. 28. §-a értelmében a polgármesteri titkári hivatalban **1. évi december hó 14-től december 30-ig** bezárólag 15 napi közszemlére kitétvén, erről a város közönségét azzal értesitem, hogy az ellen a netaláni észrevételeiket hozzám a fent kitétt határidő alatt beadhatják.

Kelt Debreczenben, 1918. évi december hó 13-án.

Csóka Sámuel, polgármester-helyettes.

A Kék Könyvek sorozatában eddig megjelent kötetek:

- A. Strindberg: A bűnbak. Regény. Pajzs Elemér fordítása. Ára 8 K.
- Arkadij Avercsenkó: A Tükör lelke. Regény. Pajzs Elemér fordítása. Ára 6 K.
- Paul Rosenhayn: Joe Jenkins detektívkalandjai. II. sorozat. Ára 5 K.
- Jamob Wassermann: A negyvenéves férfi. Regény. Altay Margit fordítása. Ára 8 K.
- Edgar Allan Poe: A fecsegő szív és más titokzatos történetek. Altay Margit fordítása. Ára 4 K.
- Charles Louis Philippe: Bűbű. Párisi regény. fordította Pajzs Elemér. Ára 5 K.
- Id. J. H. Rosny: A titokzatos erő. Fantasztikus regény, fordította Laky Margit. Ára 5 K.
- August Strindberg: Mesék. Fordította Altay Margit. Ára 5 K.
- Henri Barbusse: A szerelem pokla című világhírű regénye. A francia 91-ik kiadás után fordította Simó Ferenc. Ára 10 K.
- Paul Rossenhayn: Joe Jenkins detektív kalandjai I. sorozat. Ára 5 K.
- Istvanthe Marés: Lili. Nagyvárosi erkölcsrajz. Ára 6 K.

10% háborús felár. Postó 55 fillér. Kapható a **HEGEDÜS és SÁNDOR** írod. és nyomdai részv. társ. könyvkereskedésében DEBRECZEN, főposta mellett.

Eladó telek.

A Varga-kertben a szoboszlói ut és keleti sor sarkán (a saletrom laktanya lövészterületén) **5000 m²-es pusztatelek egészben vagy 300 m²-es parcellákban** eladó. A telek a város belterületén a Miklósvárosi úton a Miklósvárosi vízvezeték és villany bevezetése — felvilágosítást ad dr. Szűcs Andor ügyvéd. Szent-Anna-utca 6. Telefon 670.

Debreczen város polgármesterétől.

9804/1918. eln.

Hirdetmény.

Debreczen város közigazgatási bizottságának 1. 1918. évi december hó 5-én 975/1918 Kb. szám alatt kelt határozata folytán az utadóalap pénztár 1919. évre összeállított költségvetésirányzata az 1890. évi I. t. c. 22. §-a értelmében **1. évi december hó 14-től** kezdődőleg 15 napi közszemlére a polgármesteri titkári hivatalban kitétvén.

Erről érdekeltek azzal értesíttetnek, hogy az ez ellen irányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják.

Kelt Debreczenben, 1918. évi december hó 13-án.

Csóka Sámuel, polgármester-helyettes.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőlő 2 korona, minden további 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőlő 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Gazdatiszt
26 éves, nőben, feleségül venne olyan leányt vagy gyermektelen özvegyet, akinek 100-200 hold birtoka vagy ennek megfelelő hozománya van. Teljes címmel ellátott leveleket „Örök boldogság” jellegre kitéve a...
Bitorozott
szobát keresek jobb családnál. Azonnal elfoglalom. Párkányi János színész, Csokonai-színháznál.
Munkálványok
és szakképzett gépész magas fizetéssel felvételek. Telesi-u. 100.

Arany- és ezüst,
brilliantokat, bármilyen szőlő zálogleveleket (zálogcédlőket) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árbau veszek. — Meghívásra házhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.
Eladó ház
A főterhez és vasúthoz közeli nagy jövedelmet hajtó ház, melyül 4-1 szobás utcai és 4 rendelt udvari kámból, melyből 2 szobás lakás oronál, 4 szobás pedig februárban elfoglalható. Dezső László írodája, Marthy-utca 19.

Különléle cégtábla
és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt.
Lapkihordó
asszonyokat jó fizetéssel felvesz a kiadóhivatal. :: ::

Nyilvános árverési hirdetmény.
A debreceni katonai állomásparancsnokság a magyar hadügyminisztérium 717604/8—1918 számú rendelete alapján a katonai kincstár tulajdonát képező és a 70. sz. tábori szekerész anyagraktárával (Csavargár) levő kocsiparkjából alant felsorolt nyolctized részben használható kincstári anyagokra, u. m. szekerek és szekérrészekre ezennel nyilvános árverést tűz ki és a legtöbbet ígérőnek készpénzletetés ellenében jogos tulajdonába átengedi.

Árverésre kerül:
300 darab különféle gazdasági szekér, kikiáltási ár darabonként 320, azaz háromszázhusz korona;
20 darab pektalyiga bádogból, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;
40 darab homoktalyiga, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;
10 darab vízfordótalyiga, kikiáltási ár darabonként 100, azaz száz korona;
19 darab különféle gazdasági talyiga, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;
1000 darab különféle alsó és hátsó szekérrék, kikiáltási ár darabonként 20, azaz husz korona.

Az árverés határnapja **1. é. december hó 18-án a további napokon.** Az árverés minden nap reggel 9 órakor a magyar állami közjegyző és az iparhatósági kiküldött jelenlétében veszi kezdetét. Szükség esetén az árverés a következő napon fent kitűzött időben tovább folytatatik.

Árverés helye a Salétrom-laktanya mögötti tér.

Katonai állomásparancsnokság